

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Megjelen hétfőn és ünnepek után is.

Előfizetési árak:
Helyben házhoz hordva.

Egész évre	12 frt
Fél évre	6 frt
Negyed évre	3 frt
Egy hónapra	1 frt

Vidékre postán küldve:

Egész évre	14 frt — kr.
Fél évre	7 frt — kr.
Negyed évre	3 frt 50 kr.
Egy hónapra	1 frt 20 kr.

Hirdetések helyben ártandók.
Százalékot nem adunk.

Szerkesztőség:

Kasziny-utca 1. szám, földszint.
Bérmontellen leveleket csak ismert
közül fogadunk el.
Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:

Petőfi-utca 1. sz. (Ungerleider Albert
könyvnyomdájában.)
Hirdetések díjazása szerint.
Egyes szám 5 kr., ünnep- és vasár-
nap utáni szám 3 kr.

Arad, augusztus 5.

A masszovai kérdés nagy nyugtalan-
ságot kezd okozni. Minél inkább látszik
a kérdés irritáltni a francia kormányt,
annál erősebben jár el a római ka-
binet. A kapitulációknak Masszovában
olasz részről történt hatályon kívül he-
lyezésébe, mely Franciaországot ki-
hozta sodrából, eddig már belenyu-
gított az előtérbe volt Görögország, majd
a német birodalom; a „Fremdenblatt“
félre kommuniké szerint nem kifogásolja,
sőt indokolja és elismeri Olaszország
masszovai jurisdikcióját monarchiánk
s a legújabb sürgönyök szerint az an-
gol kormány is Olaszországra nézve
kezdve nyilvánkozott ez ügyben.

De mindezt nem tartja vissza a fran-
cia kormánytól, hogy Crispinek a
„Times“ által megírt erélyes hangu
jegyzékére válaszoljon. A francia vá-
laszjegyzék már kilátásba van helyezve,
s mint annak előzetes analysiséből lát-
hatjuk, Parisban nem hajlandók alap-
sajnán ismeri el Crispi érdemeit. De
viszont az olasz kormányt meg annyira
nem látják feszélyezni Franciaország
barátságát magatartása, hogy Zula-
ban, Masszovától délre kitérített az olasz
légió s ki lón hirdette e körület felett
az olasz protektorátus. Szóval, a mass-
zovai ügy mintokább elégségit gy-
mástól Olasz- és Franciaországot, me-
lyek közt a feszültség máris meglehe-
tős nagy mérvű.

A regálék megváltása. A „Bud. Corr.“
a következőket írja: A regale-megváltás
tárgyában több oldalról arra utaltak, vaj-
jon nem lenne-e igazságos a
birtokot egyszerűsíteni a pénz-
szel váltánál meg? Bár egy-
ezüsből az világosnak látszik a módosított
előszöveget, mégis szükségesnek tartjuk
azokra a nehézségekre és hátrányokra
figyelemmel, melyeket ezen megváltási
módosított épűgy az államra, mint a köz-
jóra nézve maga után vonna. Majdnem
200 millió forintos összegre rugó művelet-
ről van szó. Ezen, a regálék által képviselt
töredék több mint annak fele a holt kéz-
a hitványok, a latifundiumok, a különböző
alapítványok, sőt a nagy és gazdag tör-
vényhatóságok és végül az árvászekki pénz-
tárak birtokaira esik. Hivatva van talán az
állam ezen regalebirtokosoknak több mint 100
millió forintot készpénzben kifizetni és ez okból
terhelni meg magát ily nagy hitelmevet-
el kereszttelviselével? Ez minden
irányban, különösen pedig nemzet-
gazdasági szempontból csak káros
lehetne. Ha azonban mind a regale-
birtokosokat ki akarunk venni és csak a
többi birtokosnak akarunk készpénzt adni,
hol lehetne itt megtalálni a határt, és
egyszer eltekintve arról, hogy oly időben,
mikor az állam a postakárképpénztárak szá-
mára évenként nem csekély összeget vesz
fel a költségvetésbe, hogy a nép takaréko-
sági érzékét emelje, nem igen megy az,
hogy a földbirtokosoknak ezen jövedelmüket
ne csak mozgósítsák, hanem még tökésitett
vagyonukat is készpénzben fizessék ki és
ezáltal őket azon kísértésnek tegyék ki,
hogy egész tőkéjüket a talajjavítás és be-
ruházások tervése nélkül szélszerűtlenül hasz-
nálják fel. Legalább 20 millió forintot
tesznek ki azoknál a regálék,
melyeknek birtoka magánjoggal vitás; ezek
részben hagyatéki, részben nem oldott
közös vagyonszerkezetek. Az állam az érték
megállapítása után a megváltási papirokat
egyszerűen a bíróságnál letétbe helyezi, míg
a vitás jogi kérdések elintézése nincs meg,
— ez esetben is készpénzt kellene talán az áll-
amnak letenni? S végül a regalebirtokosok
az államtól azt követelhetik, hogy a megváltási
költségeket kapják kezükbe, mert azok
azok jobban fogják értékesíteni tudni, mint
az állam. Mert arra nézve csak nem lehet
kétségteljes, hogy az állam a papirokat nem teljes
névértékük után számíthatná be. Minde-
zekből tisztán látható, hogy az állam
a megváltást csak külön kibó-
csátandó kötvények segítségével
viheti keresztül és ott pár-
pár gondoskodnia, hogy ezen papirok
benső értéküknek megfelelő veszteség nélkül
adhat alkalmilag eladul tulajdonosok által, kik
azokat ahszámlák azadul akarják.

Ignatyevnél.

— A „Nemzet“ tudósítójától.
Kiev, jul. 30.
Azt tartottam, hogy valamiképen Ró-
mában lenni és pápát nem látni, nagy mu-
lasztás: nem kisebb mulasztás lett volna
Kieuban járni a szent-pétervári szláv jó-
tékonyági egyetel elnökével, a nevezetes
Ignatyev gróffal nem beszélni.
Azért halasztottam el egyik napról a má-
sikra elutazásomat.

Elvége ma sikerült vele találkoznom.
Meglátogattam őt grandhoteli lakásán. Be-
bocsátásom minden nehézség nélkül történt
meg, beküldtem magyar névjegyemet az
ajtózállóval s ez néhány peroz mulva jött
az Irenettel, hogy bemehetek, és én sokkal
hamarabb, mint képzelttem, szemben álltam
a nevezett férffal, — sokkal hamarabb
azért, mert a gróf meglepő szívélinességgel,
már a terem ajtajai jöttém, éppen ily
szívélinességgel nyújtotta kezét s ugy veze-
tetett előtbe a sőtétöld bársony butorzátu
teremben.

Bevezetéstül — miután elmondtam neki,
hogy ki és mi vagyok — egész meglepetve
bókolt a gróf, hogy milyen jól beszélök
oroszul s kíváncsi volt rá, hogy mi vezetett
engem az orosz nyelv megtanulására? El-
mondtam neki, hogy az orosz literatura
miatt tanultam meg, mert az orosz irokat
rendkívül nagyra becsülöm, élvezettel olvasom
és szorgalmasan fordítgatom.

Látja, — mondá ő, — a mint meg-
szereheti valaki az orosz literatura-t,
ha egyszer megismerte, épp ugy megszerzheti
az orosz embereket is, ha egyszer köze-
lebről érintkezett velük. Nem rossz ember
az orosz ember s éppen nem olyan, mint a
milyennek ellenségeink feltűntetik. S ez így
van megfordítva is. Lám, én a magyarokat
szeretem és nagyra becsülöm. A magyar
ember derék, lovagias, bátor és nemes. En
ismerem Magyarországot és a magyarokat.
Ott voltam abban a szerencsétlen 49-ben.
Nem valami sokáig időztünk ott s mégis a
legszivesebb viszony fejlődött ki a magyar
és orosz tiszték közt. Bizonyosság felhozom,
hogy mikor már a magyar hadsereg ler-
rakta a fegyvert s egy magyar tisztet, a
ki immár védtelen volt, egy henzsögöz-
sztrák tiszt megérett, az osztrák tisztet egy
orosz tiszt azonnal párbajra hitta: én ma-
gam is részt vettem a párbajban, mint
sekundans.

Miután én néhány udvarias szóval ol-
ismerésemet fejeztem ki e nemes cselekedet
felett és elmondtam, hogy nálunk is sok
hasonló esetet tudnak az akkori emberek
meg ma is elbeszélni, és hogy a nálunk
járt orosz tiszték elismerő véleményei a
magyarokról nem ismeretlenek odahaza, a
gróf így folytatta:

— En nem is tudom, hogy miért ki-
sért még mindig odást Magyarországon a
revancho vagy a lakoma volt Orszorszá-
g részéről a beavatkozás, még pedig nagy
hiba: hát elég ha már megbántuk.

— Revancheról szó nem lehet, — fe-
leltem én — hanem, hogy Magyarorszá-
gon nem feledheti Világost, az könnyen érthető,
mert Világosnál Magyarország egy o-
sziára elvesztette mindazt, a miért oly o-
sdalatos hősiességgel küzdött, hogy pedig a
magyarok ellenséges indulattal viseltetnek
az oroszok iránt, az inkább passzív termé-
szeti érzés: védekezés a panszlavizmus el-
lenségében.

— Hát azt a szót, hogy „panszlaviz-
mus“ — ugyan hol vették? — nevetett
a gróf.

E nem várt kérdésre igazán nagyot ne-
vettem és alig tudtam felelni.

— Nem mi találtuk ki, arról biztosít-
juk excozellenciáit, — feleltem — bizo-
nyosan nevének nevezték a gyerekeket: a
panszláv türekeket.

— Hát mik azok? s miért kell az el-
len védekezni? Mi oroszok nem akarunk
hódítani, mi nem akarunk a szlávokért há-
borut viselni, mi nem akarunk szuronyokkal
dolgozni, hanem csak a kultura fegyverei-
vel; mi felölünk békén lehet a magyar
nemzet, nekünk idegen nem kell, elegenden
vagyunk így is, hát mit félnek tőlünk? vagy
lehet abban valami kárunk, ha a szláv nem-
zetiségek kulturális egységbe lépnek? még
hogya ha idegen államok alattvalói is?

— Mégis az a meggyőződés, még pe-
dig nemcsak nálunk, hanem Európaszerte,
hogy Oroszország fölül invazio fenyeget —
Milyen fonáság! Hát mondja ön:
a mint áltépte az orosz határt Volocsiszka-
nál s majdnem huszonnégy óráig jött Kie-
vig; látott csak egy orosz katonát is az
orosz határszélék mentén? Ugy-e, hogy
nem? Itélje meg eből, hogy mi készü-

lünk-e háborura? Bezzeg az osztrák hatá-
ron tul bizonyosan miunderfél találkozik ön
osztrák katonákkal.

— Mi nem akarunk háborút kezdeni,
— folytatta — mi nem szállítjuk meg ha-
tárainkat katonasággal; de azért nem is fé-
lünk ám; tessék jönni, majd ott leszünk.
— A mi pedig azt az Európaszerte ural-
kodó meggyőződést illeti, hogy Oroszország
fenyegeti a békét, hát az igen sajnálatos, de
nem lehet komolyan venni, mert köztudo-
másu dolog, hogy azt a meggyőződést, azt
a közvéleményt a legtöbb esetben arra nem
illetékes közegek teremtik, vagy akarják
teremteni.

Ezután kikelt a sajtó által Magyaror-
szágon Oroszországgal szemben használt hang
el, en, a melynek élességét a zsidók befolyá-
sának tulajdonítá.

Majd ismét visszakértülünk az orosz
irodalomra, a magyar irodalomra; nagy dí-
csőrettel emlegette Jókait, a kinek igen sok
műve le van már fordítva oroszra stb. E
közben én fel is említem, hogy imé, a mit
a népek és nemzetek közt a politikások el-
rontanak, azt az irodalom, tudomány és művé-
szetek mindig jóvá tehetik; az ellenséges
indulatokat, a melyeket az államférfiak éb-
reszének egyik állam polgáiraiban egy másik
állam polgárai ellenében, elsimíthatják az
irodalom és művészetek, ez utóbbiak révén
a kölcsönös bizélet és becsülés még egy-
mással politikailag ellenségeskedő nemzetek
közt is lehetséges.

A gróf kezét szoritott velem, kikísért
és szives bucsút vettünk egymástól.

Idégt azt képzelttem, hogy a július 27-iki
nagy ünnepélyvel véget ért az egész kievi
összejövetel. Nem úgy volt. Ma délután
egy órakor még egy bucsúösszejövetel volt
a „Ryczarj“ nevű gőzös fedélzetén. Ez az
összejövetel már nem volt felvére a hivata-
los programba s csak személyesen meghí-
vottak jelentek meg, mintegy százan. A
bizonyosnál is több, hogy én nem vehettem
volna részt ezen az összejövetelen, mert
rajtam kívül egyetlen egy újságíró, egyet-
len egy nem igazi szláv vendég sem jut-
hott be oda s én csak egy moszkvai publi-
cista ismerősöm közbenjárásának és való-
színűleg Ignatyevvel alig egy pár órával
előbb kötött ismeretségemnek köszönhetem,
hogy ott lehettem az „igazak“ közt, — én
a merőben idegen.

Mikor a hajóra léptem, terített asz-
talokat láttam s csak akkor vettem észre,
hogy itt lakoma készült. Ugy is volt. Nem
volt pedig egyéb ez a lakoma, mint a ter-
vezett, de a hatóság által betiltott szláv
jótékonyági egyeteli gyűlés, persze csak
privát kiadásában, pezsgő mellett. Sokért
nem adom, ha arról egy külön tudósítást
irhatnék; hanem a magyar gavalier felül
kerelkedik bennem az újságíró, nem tehet-
tem azt, hogy miután Ignatyev csak az
imént nevezte a magyar embert lovagiasnak,
én néhány óra mulva meghazudtoljam őt.
Mert a dolog ugy történt, hogy mielőtt az
ebédelni megkezdődött volna az áldomások
mondása, Ignatyev gróf felkelt az asztaltól
s értéssel adta, hogy „ami pedig itt törté-
nik, az magunk közt maradjon.“

Elégedünk meg annak az elmondásá-
val, hogy az asztalnál egy igen szellemes,
művelt nő: Gagarin hercegnő mellett ül-
tem, hogy a vig társaság minden toaszt
után vidám nemzeti dalokat énekelt, hogy
egy fiatal kozák ezredes bemutatata a ka-
tonai zenekar muzsikája mellett a nemzeti
táncot, hogy a hajón mintegy tíz versznyi
utat tettünk a mezsugori barát kolos-
torhoz, ott megüztük a barátok tempo-
mait, lakásait, megvendégelték ott pompás
kvasszal, hogy éjjel felé kerüdtünk vissza
Kievrbe, és hogy a hajó fedélzetén egy-
szerre csak magyarul szólított meg valaki:

— Nem is tudtam, hogy magyar em-
ber is van velünk; jó estét kívánok, —
szólt az ismeretlen.

— Jó estét! S ön is magyar ember?

— Az; magyar alattvaló, a nevem

Mudrony.

— Hová való?

— Turóc-Szent-Mártonba.

— Ah-ah! hiszen akkor én jól ismerem

uraságodat!

Nevetett rám — nevettem én is.

Szabó Endre.

Külföld.

A masszovai ügy. Tudva van, hogy a
francia kormány már legközelebb felel
Crispi jegyzékére és mint a távirati jelen-
tésekől következtethetni, Franciaország nem
fog adós maradni az olasz jegyzékek éles-
ségére, mely Európaszerte oly nagy feltű-
nést kelt. Valóban ritka — mondja erre
vonatkozólag a „Times“ — hogy a mi-
niszter, ki nem szándékozik a háborút
megüzenni, az idegen nemzetről oly brutál-
tis nyíltsággal írjon, mint ezt Crispi ma-
sodik jegyzékében teszi. „A „Times“ ku-
tatója ennek okait és a következő követ-
keztetésekre jut: „Francia és Olaszország
között kölcsönösen nagy a féltékenység.
— Olaszország sohasem bocsátotta meg
Franciaországának Tunis elvételtét; és
Savoja s Nizza emléke, továbbá Róma
megszállása többet nyom az olaszok vé-
leményében, mint a segítség, melyet
III. Napoleon Olaszországnak nyújtott,
Ausztria elleni háborújában. S most, midőn
Massovah adja meg Crispinek az alkalmat
a kitérésre, ő úgy látszik, másra is
gondol. Olaszország folyton azt hiszi, hogy
Franciaország armánykodik Tripolisban s
mint lidércnyomás sulyosodik reá a gon-
dolatl, hogy Franciaország elfoglalja az
egész északi Afrikát. Szerencsére ez csak
lidércnyomás, mert Franciaország jól
tudja, hogy a tripolisi határhoz való kö-
zelgése azonnal a háborút keltené fel
Olaszországgal és más hatalmakkal; de
Olaszország e pontban igen érzékeny és
annál többet hisz, mert oka van valamit
hinni. Több mint valószínű tehát, hogy
Crispinek közvetlen politikai célja volt,
midőn e pillanatban úgy írt, a mint azt
tette. Azt kívánta megmutatni, hogy a
német császár pétervári utja nem ingatta
meg a közép-európai szövetséget, és hogy semmi
sem történt, a mi Olaszországot Franciaország
karjaiba űzhette.“

Uj Arim per. Berlinből írják a Justice-
nek: Udvari körökben azt rebesgetik, hogy
nem sokára, egy újabb „Arnim per
fogja a közvéleményt foglalkoztatni. Ez al-
kalommal Seekendorf gr. III. Frigyes öz-
vegének kamara és bizalmas embere lesz
a fővádlott. Ezen per az eltűnt államok-
törvényével áll kapcsolatban.

Legújabb posta.

— Vilmos császár Rómában. A római
„Tribuna“ valódiannak nyilvánítja azt a
hírt, hogy a pápai szentszék kísérleteket
tett, hogy megakadályozza Vilmos né-
met császár látogatását Rómában.
Ellenkezőleg, a német birodalmi kan-
cellári hivatal intézett az utóbbi napokban
kérdést a vatikanhoz, hogy elfogadják-e ez
utazás alkalmából Vilmos császár látogatá-
sát, a mint 1881-ben Frigyes látogatását
elfogadták. A vatikin a bécsi nunciusz utján
válaszolt, utvala a vatikan 1872-iki jegyzé-
kére, melyben utasítások adtak a nun-
ciusoknak a külföldi uralkodók és herce-
gek esetleges római utazásait illetőleg. E
szerint a pápa nem fogadja azokat a kathi-
likus uralkodókat és hercegeket, kik a
Quirinálban laknak, vagy előbb tisztelegnek
a királlynál, mint a pápánál. Nem katho-
likus uralkodók és hercegek látogatása,
mely pusztán az udvariaság jellegével bír,
nem utasítható vissza. A „Tribuna“ jó for-
ráshól vett értesülése szerint a német
császár látogatása október második felére
van kitűzve és megérkezése, ha csak előre nem
látható változtatás nem történik, október
18-ára várható.

Az
„ARADI KÖZLÖNY“
(Megjelen mindennap.)
Előfizetési feltételei.
Helyben házhoz hordva:

Egy évre	12 frt — kr.
Fél évre	6 „ — „
Negyed évre	3 „ — „
Egy hónapra	1 „ — „

Vidékre szétküldve:

Egy évre	14 frt — kr.
Fél évre	7 „ — „
Negyed évre	3 „ 50 „
Egy hónapra	1 „ 20 „

Felkérjük lapunk azon előfizetőit, kik-
nek előfizetése július végén lejárt,
hogy az előfizetést a
megelőzőbb megtenni szí-
veskedjenek, nehogy a lap szét-
küldésében fennakadás álljon be.

Az „Aradi Közlöny“
kiadóhivatala.

NAPTÁR.

Augusztus 6. Hétfő. Római katolikus
napjár: Ur sz. v. Prot. napjár: Urunk sz. v. Gőz-
rög-orosz napjár: (július 25.) Anna. Ol. Nap kél
4 óra 44 perczor, nyugszik 7 óra 26 perczor.
— „A Kötősej könyvtár“ kedden és szombaton
déltőlán 3-4 óra pénteken délelőtt 11-12 óra
használható.

HIREK.

Arad és vidéke.
— Degenfeld Schomburg Kristóf gróf
temesvári hadosztályparancsnok ötvenkét
törzstiszt kíséretében ma Aradra érkezik, s a
tüzérségi lögyakorlatok figyelemmel kísé-
rése céljából h. 8-ig itt marad.
— Az „Arad-csanádi vasutak“ palotája.
Arad egyik legdiszesebb épülete, az aradi
csanádi egyesült vasutak palotája, már be-
fejezéséhez közeleg. A külső díszítések elké-
szítése mellett, a belső berendezés is már
igen előre haladott állapotban van. — A
lakosztályok külön fűrdőhelyiséggel és víz-
vezetékkel lesnek ellátva, s az egész épület
szennyvízzel külön csatornázás vezeti el. A
szükséges és jöminőségű ivóvizet a palota
Maros-felöli oldalán és a Maros mellett készí-
tett kút források szolgálatát, melyből a le-
hető legjobb ivóvizet és egyuttal a házi szük-
ségletekre alkalmas puha Maros-víz mindég
hite állapotban vezetetik be egy az épület
ellenfelellátandó gőzgőz segél, ével az egyes
lakosztályokba. Mint értesülünk, az így min-
den kényelemmel berendezett lakások két
földszinti lakosztály kivételével már előre
lelettek foglalva, e két földszinti
lakásra azonban még je-
lentkezéseket elfogad az
igazgatóság, ugy mint a palota
főtér felöli oldalán a southerrainba díszesen
berendezendő és téli tekepályával ellátott
restaurációs bérletére nézve is, melyre érte-
sülésünk szerint több helybeli jó hird-
végős versenyez.

— Véletlenül agyonütött ember. Kisz-
indiaról írják: A nyel Trutz kiszin-
diái lakos a napokban, sőtét éjjel hazafelé
tartott. A községhez közel azt veszi észre,
hogy a sőtében megtámadják. Angyel ma-
kos ember volt, ki nem ijedt meg a saját
árnyékától. Pogta tehát jökora botját és vak-
tában nagyot húzott a sőtétségbe. Borzasztó
ordítás volt rá a felelet. A megtámadók
hallva a velőtrázó kiáltást, futásnak ered-
tek és tapasztalván, hogy mindnyájan me-
gvannak, azt hitték, hogy Angyel Truczt
agyonütötték. Pedig nem ugy volt. Angyel
maga maradván, gyufát gyújtott és ekkor
tüspasztalta, hogy a kit főbe ütött, senki
más, mint Pajsan Mihály kiszindiai lakos, az
elbocsátta neki, hogy hallván a támadást, a
sőtében az országuton tova akart osonni és
az Angyel tüse ekkor épen őt érte. Angyel
ekkor a vállára vette a súlyosan sebesült
embert, hogy a faluba vigye. Pajsan utköz-
ben meghalt. Angyel azonnal jelentkezett az
előjáróságánál, honnan esendőörök mentek ki
a támadók üldözésére, de egyszersmind
Angyel ellen is megindították a vizsgálatot.

— Táncozmultság Uj Aradon. A szom-
baton este Uj Aradon a „Szőlő“ vendégül
kerti helyiségében az egyesült ujaradi szif-
mondház tüzoltőegyetel által az ujaradi ifi-
jusság közreműködésével rendezett táncoz-
mulat igen szépen sikerült. A mulatságon
az Uj-Aradon állomásozó katonai tisztí kar
is szép számmal volt képviselve. A rendező
bizottság, élén Ternajgo Caesarral
minden lehető kiféjert a mulatság érde-
kben és a szép eredményért elismerést érde-
melnek. A táncozmulat látogatottságát
előlege igazolja azon körülmény, hogy a né-
gyeseket 60-70 pár tánczolta. Az igen
kedélyes mulatság csak a hatnali órákban
ért véget. A táncozóknak sorában ott láttuk:
A s z o n y o k: Kremmer Jánośné, Bo-
zothy Ferenczné, Hakl Ignáczné, Grünwald
Ferenczné, Martiny Mátyásné, Gangl An-
drásné, öz. Gáborné, Hemmen Mátyásné.
Berthe Györgyné, Kresz Ferenczné, Walter
Alajosné, Irmer Vilmosné, May Ignáczné
(Arad). Kebeley Ignáczné, Blázits Ferenczné
és Tefferné. L a n y o k: Walter nővérek,
Martiny Olga, Stranezy Jusztin, Kligl Ma-
rika, Hakel Lóri, Jeszenczyk Mari, Du-
cha Anna, Kebeley nővérek, Wittenberger Ilona,
Weil Auna, Berthe Aurél, Enyedi nővérek,
Kovacsics nővérek, Dészán nővérek, Deutsch
Ilona (Arad), Herold Hermin. stb.

— Az augusztusi kögyülés sorrendje.
Az Arad szab. kir. város törvényhozására
részéről 1888. évi augusztus hó 8-ik napján
délután 4 órakor tartandó rendes havi kö-
gyülésben feleendő ügyeknek folytatolagos
sorrendje. 22. Az aradvárosi kereskedelmi
akademia felügyelő bizottságának jelentése,
az 1887-8-ik iskolai évré terjedő számadá-

szok tárgyában és az 1888-9-ik iskolai évre előirányzott költségvetés jóváhagyása iránt. 23. A tanács előterjesztése: Kunovics Antal Vilmos utcazi 1, Huber Janos angyal-utcazi 4; Tostis Lukács Boozko-utcazi 3; Mittner József bv. választó-utcazi 17 sz. Giller Lipót P. választó-utcazi 35; Denk Ferencz P. választó-utcazi 61; Pál János angyal-utcazi 5; Ban Antal Miksa-utcazi 3; Böhm József Dezewffy-utcazi 8; a) Inkei Emil főt 22; Richter Ernőné kórház-utcazi 14; Jakobs Béla Wesselényi-utcazi 41; Bojtár Demeter akác-utcazi 8; Ablonczy József kasza-utcazi 52. száma új épületek községi adó alól leendő mentesítése iránt. 24. — A tanács betérjeszté az iskolásoknak a két kisegítő tanító fizetésének felmérése tárgyában kelt javaslatát. 25. A tanács betérjeszté a nagyméltósági m. kir. belügyminiszterium magas rendeltet. melylyel a gyámhatóság 1887. évi számadásáról készített mérleg jóváhagyaték. 26. U. az betérjeszté az aradvárosi kereskedelmi akademiya felügyelőbizottsága által bemutatott számadásokat egy a jövő iskolai évről készített költségeloirányzatot. 27. A városi tanács előterjesztése az adófelügyelő által július hóra elő és leirt adók után eső községi adó elő és leírása iránt. 28. U. az Barthel János, Rakóczy-utcazi 9. sz. a. új építkezésének községi adó alól leendő mentesítése iránt. 29. A tanács jelentése — a város külterületekre tartozó szegények ellátása és segélyezése körül felmerülő több kiadás tárgyában. 30. U. a. a vasplyához vezetó út kiépítése módosztatásnak megállapítása iránt. 31. U. a. az aradi és csanádi egyesült vasutak igazgatósága által a város és a vasutársulat épülete közt levő utczának csatornázása és kiépítése iránt beadott kérvényre. 32. U. az. több városi polgár által — a vasutához vezetó gyalogutnak a simándi ut montén leendő kiépítése iránt beadott kérvényre. 33. Az iskola-építő bizottság jelentése a nagykörtüri iskolánál berendezendő vízvezeték és csatornázás tárgyában. 34. A tisztii ügyészség jelentése — Fischer Lipót földhasznosbéri, biztosítékának bekebelezéséről. — 35. A gazdasági szék jelentése a szőlő-utczától a radnai-utig terjedő védőtölési szakasz padkájának kiépítése iránt tartott árjelteséről. Arad. 1888. augusztus 4. én. Kiadta: Instítóris Kálmán, főjegyző.

jutott, hogy 3 majd két-három évig tartja a kis Margitot s akkor eljő az anyja és elveszi tőle, bejelentette hát az esetet a kapitányságnál, mert ő sziv-sen leányának fogadná az elhagyottat, csak az a fenti aggodalom ne bántaná. A kis Margit anyját most körözötté a kapitányság.

— **Birtokváltások.** Rátz János és neje szül. (iál Erzsébet eladják az aradvárosi 1328. számú tjkönyvben A+1 alatt bejegyzett, Sarkad külváros csatorna-utca 1. sz. ház és telkét Petrovits Axetiének 300 frt vételárért. Özv. Oláh Károlyné szül. Krakker Anna eladja az aradvárosi 1370. sz. tjkönyvben A+1 alatt bejegyzett Sarkad külváros Aranykéz-utcazi 10. számú ház és telkét Schush Mátjáné és neje szül. Dochnál Teréznek 1400 frt vételárért. — Neumann Károly eladja az aradvárosi 235. sz. tjkönyvben A+1 alatt bejegyzett belváros. Orczy-utcazi 11. számú ház és telkét Boohdánovits Sandor és neje született Jenei Annának 6000 forint vételárért. — Arad szab. kir. város közonségi eladja a tulajdonát képező s az aradvárosi 1576. számú tjkönyvben A+1 alatt bejegyzett, Pernyáya külváros, kosár-utcazi 31. számú ház és telkét Filipovits Lenka férj. Gyorgyevits Szávánának 80 frt 50 k vételárért. — Özv. Propsz Nándorné szül. Timko Maria eladja az aradvárosi 2397. számú tjkönyvben A+1 alatt bejegyzett, Pernyáya külváros. sarló-utcazi 48. számú ház és teleknek 3t illető együtöd részét Mikita Mihályné szül. Bukurestyan Teréziának 160 frt vételárért. — Biró Józsefné szül. Verebelyi Erzsébet eladja az aradvárosi 5649. számú tjkönyvben A+1 alatt bejegyzett, belváros lövés-utcazi 5. számú ház és telkét Sajti Lajos és neje szül. Elek Zauszánának 1350 frt vételárért.

HAZÁNK ÉS A FŐVÁROS.

— **A szerb király és fia Budapesten.** Milán király és Sándor trónörökös Búesbe utazt kban szombaton reggel 9 óra 35 perczkor a keleti expresszvonaton Budapestre érkeztek. A magyar államvasutak központi indóházába, a király fogadtatására megjelentek: Davits szerb alkonsul, Pekár főkapitányhelyettes és Lachnit állomásfőnök-helyettes. A keleti expresszvonatot Szabadkától Budapestig Schuller főfelügyelő vezette s innen Bécsig Janik főellenőr vezeti. A szerb király és a trónörökös kíséretében voltak: Csirios atezredes, Rasicas kapitány, Chrystios szerb udvari titkár, azonkívül a trónörökös nevelői: Dokic sz. dr. és Georgyevics sz. dr. A pályaudvarba robogó vonat szatonkosijának alakja előtt állottak a király és a trónörökös, szívesen üdvözölve az udvari váróterem elő seregelt község üdvözletét. Majd kiszálltak a vonatból és a király megszólítással tüntette ki Davits szerb alkonsult, a kivel a trónörökös is kezet szorított. Az udvari váróteremben hűsítőket és teketé kávé szolgálta fel: a reggeli ideje alatt a trónörökös, nevelői és az állomásfőnök-helyettes kíséretében, a perroron sétált fel és alá. — Majd a szerb király is kijött a perronra és födellen fűvel aétalt ott, a vonat megindulásaig. A király és a trónörökös igen jó kedélyhangulatban voltak. 10 óra 5 perczkor az állomásfőnök helyettes jelentette, hogy a vonat az indulásra készen áll. A király a beszállással felsegítette a trónörökös, a ki egész a vonat indulásáig a szalon kocsi nyitott ablakából beszélgetett Davits konzullal. Az expressz vonat 2 óraker érkezett Bécsbe és ott két napi tartózkodás van kijátása helyezve. Hogy Bécsből a király és trónörökös hova fognak utazni, az még nincs megállapítva.

— **A belényesi zászlósértés utójátéka.** Az országzserte zásznációt keltett belényesi eset utójátéka — mint megbízható forrásból értesültünk — lejártszódot. P á v e l püspök, kinek hazafias érzelmeiben sohasem kételkedtünk, a b e l é n y e s i f ő g y m.

názium három tanárát elmozdította állásaikról. E tanárok egyike ama bizonyos Leslá n, akivel összekötöttésbe hoztak a nőruhába bujt egyént; másik a majd 25 év óta működő Rosu s harmadika Argyelán János, kik ellen szintén több régi és újabb dolog miatt merültek fel alapos kifogások. E tanárok helyeit a püspök Fekete, Bulk és Ferszigán tanárjelöltekkel töltte be. E tény minden kommentár nélküli is sokat magyaráz meg a belényesi viszonyokból, melyek javulása a változások folytán valószínűleg várható lesz.

— **Egy hivatalnok öngyilkossága.** A napokban jelentette egy távirat, hogy a soproni állampéztési hivatalban agyonlötöte magát egy hivatalnok, zilált anyagi helyzete következtében. Mint most Sopronból jelentik, a soproni öngyilkos Tarajossy Vilmosnak, a hivatalos minőségében elkövetett könnyelmű vétségek adtak kezdőbe az öngyilkos fegyvert. Csütörtökön reggel 9 óraker egy törvényszéki szolga jelent meg Tarajossynál a hivatalban s idezést hozott hozzá a vizsgálóbírótól, Tarajossy alig hogy az idezést megkapta, a mív sebesben hordozott revolverrel halántékán lötöte magát s egyetlen lövése halálos volt. — Tarajossy, ki kalocsai származású, 1883. óta volt alkalmazva egy forint napidíjjal az államépítési hivatalnál. Fia tal házast volt, szeretetreméltó modorát sokan szerették s főnökei is nagyon megbiztak benne. Fejbevalója még a postaküldemények felbontására is engedélyt adott neki, hogy az érkező okiratok rögtön beiktathatók legyenek. Ez a nagy bizalom volt Tarajossy veszedelme. A mult szombaton benyújtott az alispáni hivatalhoz egy annak rendje és módja szerint kiállított költségvetést 567 frt 80 krról, a soproni, pulyai, kis- és nagyományi járásban végzett munkáért. A költségvetés az állami építési hivatal bélyegelővel s Stanke főmérnök hamisitot a láirá s a l a v a l volt ellátva s kérte az összeg rögtöni utalványozását az illető vállalkozó számára. Az előadó figyelme nem kerülte ki az, hogy a szükséges mellékletek teljesen hiányoznak a költségvetés mellől s az állampéztési hivatal egyik márnoka előtt, ki véletlenül éppen jelen volt, kijelentette, hogy a költségvetés hiányos felszerelésre következtében nem fogadható. — A megindított nyomozás csakhamar arra a meglepő eredményre vezetett, hogy Tarajossy hamisitott Baditz Zoltán dr. főjegyző, ki a tavollevő alispánt helyettesíti, rögtön áttette az iratokat az ügyészséghez. Masnap történt a végzetes idezés, mely azonban valószínűleg csak siettette Tarajossy öngyilkosságát; maga az öngyilkosság eszméje zilát már víziszonyai következtében valószínűleg már régebben megfogalmazott benne; ezt bizonyítja a töltött revolver is, melyet egy idő óta mindig magával hordott. Hogy nagy pénzsiktségben szenvedett, azt bizonyítja az is, hogy keiden személyesen jelent meg az utalványozott pénz mielőbb való kifizetését sürgetni s azt is hozzátette, hogy a vállalkozó megbizta őt a pénz felvételével. Most folyik a vizsgálát, hogy a könnyelmű fiatal hivatalnok nem követett-e el egyébb bűnös visszaéléseket hivatalában.

A honvédelmi miniszter hős-tette.

(Solferinonál.)

Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszterünk tudvalevőleg 40 éves szolgálati jubileumát a napokban üli meg; ez alkalomból egyik egykori bajtársa a következő érdekes „emlékezést” írja:

Erdemes honvédelmi miniszterünk életének tagadhatatlanul egyik legérdekesebb epizódja az a kiváló hőstett, melylyel Fejérváry, híre, mint derék, bátor katonát megalapította és melylyel kivitta magának a legmagasabb kitüntetést, a Mária Terézia rend lovagkeresztjét. 1859-ben Fejérváry vezérkari kapitány volt és mint ilyen a Benedek vezénylete alatt álló 8-ik hadtest hadműveleti irodájához volt beosztva. 1859. június 22-én a hadtest Solferino mellett a Minezio megett állott. A Solferino melletti döntő itközethez ki volt adva a felvonulási parancs és ez Peschierán, Pontin és Pozolengón át ejtett meg. Megbízható hírek, vajjon ez utóbbi helyzet az ellenség nem szállotta-e meg, nem érkeztek s ennek kikémlésére Fejérváry és kartársa Pilatti kapitány önként ajánlottak. Mindketten minden fedezet nélkül.

Pozolengó felé lovagoltak. Ide megérkezve, a vakmerő katonák mindenekelőtt arra határozták el magukat, hogy e helyet egyikük a nyugoti, másikuk pedig a keleti irányban fogja körüllovagolni. S midőn ez sikerült s a déli oldalon újra találkoztak, akkor cihatarózták, hogy dacolva minden veszéllyel, Pozolengó utczáin fognak keresztül lovagolni. E helység lakosai egészen megdöböztek, hogy ellenséges részről két tisztelet látnak közeledni és azt gondolván, hogy már be vannak kerítve, házaikba menekültek. Midőn Fejérváry és Pilatti látták, hogy Pozolengóban nincs ellenség és ennél fogva jelentéstétel a hadtest előnyomuló zómének felesleges, az ellenséges helység közepe teledpedtek és csapataik megérkezését várták. Az előőrök csak június 23-án délután 3 óraker érkeztek meg Pozolengóban. S a hadtest felvonult!

E hadtestnek a következő napon, június 24-én történt 14 órai véres harcában Fejérváry önkényit ajánkozott, hogy a piemontiak jobb szárnya ellen rohamlépésben előnyomuló 59 ik gyalogezred másedik zászlóját Casetton keresztül Oraltia, San-Martino és Contra-Cania felé vezeti. A leghvevesebb, — tagadhatatlan, hősiséggel kifejtett — ellentállás dacára a Lippert dandár és a fél Keichlin-dandár itközette vonásával az ellensége megverték és négy, szerencsésen visszavert roham után a helyzetet San-Martinoiban és Contra-Caniában megtartották. Erre délelőtti fél tíz után — mivel a további előnyomulás tekintettel a sereg központbeli harcmezéretére volt tanácsos, — hosszabb szünet állott be az itközésben.

Fejérváry minden harczi veszélyt hősiessé megvetett, egy lövés által megfosztva sapkájától, a mellette álló gyalogos sapkájával fedte be fejét és a küzdőterem végig, legsűrűbb golyózáporban, majd ide lovagolt, híreket hozva, majd oda vátgatott, parancsokat közvetítve a csapatoknak. E közben az ellenség segédesapátokat vont magához és most további támadását hoves agyutüz-zel előkészítve délutáni 1 óra felé többszörös egymásután következő rohamban az elvesztett helyzetet igyekezett visszafoglalni, tulnyomó ereje dacára is azonban mindig visszazunomatott. Esti fél nyolczkor az ellenséget szuronyral újra fényesen visszazüttek és a visszavonulás az érkezett felő parancsra csak azután történt meg a legnagyobb rendben. Az itközést egész tartama alatt Fejérváry iparkodott mindenhol, a hol csak alkalom kínálkozott, csapatokat gyjtjeni és

azokat mindig rohamra vezette, mind gondoskodott az itgeknek a hadtest hátszárnyán való előnyos elhelyezéséről és ki vált az utolsó rohamot, mely a kontra-Cania és san-martinoi helyzet végleges megtámasztásához vezetett, az által készítette elő hatósán, hogy a 8-ik számú lovassági őrnagyot az ellenség által erősen megzsalított Colombré Casikne felé helyezte felé és azáltal kényszerítette az elvonulására. Mődon az ellenségnek az a szándéka, hogy a mi ContraCania felé előnyomuló rohamcsapatunk ellen sikeres oldaltámadást tézzen, meg lön húsitva. A pillanat sürgősége következtében Fejérváry nem lévén képes a hadtest-parancsnokságtól a szükséges parancsokat kérni, nem késlekedésaját kezdeményezéséből oly intézkedéseket tenni, melyek a küzdelem szerencsés fordulatához okvetlenül szükségesek voltak és nem törődve az ő személyét fenyegető veszéllyel, idején való közelépése által jelentékenyen hozzá járult a nap sikeréhez, mikor is a 8-ik hadtest a sokkal erősebb ellenség felett döntő győzelmet aratott, harcmezőjét továbbra is megvédte és által a többi hadosapatok visszavonulását fedezte. E hősiesség magatartásáért melynek e sorok írója is szemtanú volt, Fejérváry a Mária Terézia-rend lovagkeresztjét és a báró rangot nyerte. E fényes hőstettel a mi jelenlegi honvédelmi miniszterünk megalapította híret mint derék bátor és nagytehetségű katonát és e híremind máig megtartotta és egyszersmind más irányban belévetett bizalomnak is megfelelt.

NAGYVILÁG.

— **Albrecht főherceg születésénél.** 71-ik évfordulóját, mint táviratilag jelentik pénteken Budeben fényesen ünnepelték meg. A reggeli órákban ünnepély-szónoklést tartott a Weillburg-kápolnában, ahol megjelentek az uralkodóháznak Badeben időző öszzes tagjai. A szerencsevíváno levelek táviratok már kora reggeli óráktól kezdve egész napon át valóágos özönnel érkeztek a király szíveslyes levelében fejtete ki azt az óhaját, hogy az őz hadvezért ő felségének és a hadseregnek még sokáig tartsa meg az ég.

— **Szerencsés cigányzenekar.** A Párisban muzsikáló Patikárus Ferkót, a híres cigányprimást, nagy szerencse érte. A minap Patikárus Ferkó és unokaöccse B a l o g h Józsi, boulognei erdő kínai pavillonjában húzták a bandájukkal a ropogós magyar notákat. Ott volt éppen V a n d e r b i l t, a „vasuti király” is. A híres amerikai „milliomosnak” Patikárus Ferkó egy notája annyira megtetszett, hogy tőstent szerződötette a bandát saját házához. A cigányok követni fogják Vanderbiltet New-Yorkba s egy hónapi lesznek Vanderbilt házában, természetesen milliomoshoz illő jutalom fejében.

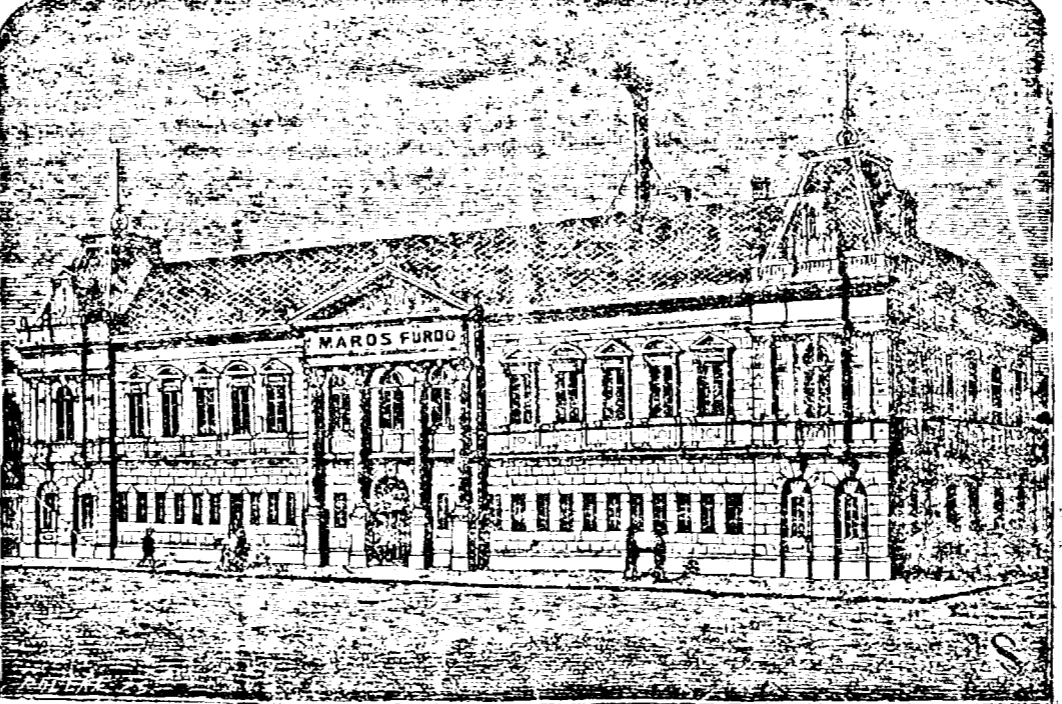
MEGHALTAK ARADON.

(Julius 28-tól augusztus 3-ig.)
Belváros: Dratsy szül. Gásza Borbála, 66 éves, iparos özvegy, sorvadás. — Edvi Ilés László, 2 hetes, állomás felvigyázó fia vérszegénység. — Jenei Ferencz 17 éves, bádagos tanos, gégeföd-vizenyő. — Ejszaki Erzsébet, 8 hónapos, vasuti hivatalnok leánya, agylob.
Uj-Tel e p: Kotsemák Flóra, 2 éves, napszámos leánya, aszkór.

Felölő szerkesztő: **HINDY ÁRPÁD.**

A z élvezetek egyik legolcsóbb és legkellemesebb neme, mely testünket felüdíti, zisibbáadásnak induló idegeinket napi munkáink teljesítésére képesebbé teszi, vértünk rendes forgását előnyösen előmozdítja s lelkünk kedélyvilágának vidámságát kedves hangulatba tartja a „fürdés.”
A fürdés, kiválólag a gőzfürdés (Frotiren) következtében a testnek felbőre lehámlik, s bőr likacsa kitisztulnak s így lehetővé tétetik, hogy testünk, a belső kifejlődő s egészségünkre kártekonyan ható maró, sós nedvvelől megszabadítsassék; ezáltal egészségünk biztosítottatik.
Hogy ezen önmagunk iránt tartozó kötelességünknek lehetőleg eleget tehesünk,

Simay István a „Maros”-gőzfürdő tulajdonos

a fürdési díjak oly méltányosan állapította meg, hogy azt mindenki használhatja. — **Télen át reggel 7 óraker nyitattik a fürdő.**

GŐZFÜRDŐ.

Egy személy-jegy 70 kr
10 db. bérlet-jegy 5 frt 70 kr.
Egy deák-jegy 40 kr.

USZODA

Egy személy-jegy 25 kr
10 drb. bérlet-jegy 2 frt — kr
Egy gyermek-jegy 1 frt 15 kr.
10 drb bérlet-jegy 1 frt — kr

HIDEG GYÓGY-FÜRDŐ.

Egy személy-jegy 50 kr.
15 darab bérlet-jegy 6 frt 75 kr.
30 13 frt 50 kr.
Mossással egy személy 70 kr.

A váróteremben hideg étkek és italok mérsékelt árak mellett kiszolgálhatnak.

VAS- és MOOR-FÜRDŐ.

Egy személy-jegy 1 frt — kr
10 darab bérlet-jegy 9 frt 50 kr

MÁRVÁNY-KADFÜRDŐK.

Ruhával 50 kr.
Ruha nélkül 40 kr.
10 darab bérlet-jegy 3 frt 50 kr

VILLANY-FÜRDŐ.

Egy személy-jegy 70 kr.
10 db. bérlet-jegy 6 frt 50 kr.

Külön ruha-díjak:

1 lepedő vagy palást 7 kr.
1 törülköző 3 kr.

Pénztárnyitás: nyáron reggeli 6 óraker. télen reggeli 7 óraker.

SZÜRT M ROS-IVOVIZ eladásra is havi bér nyitattik. Előjegyezni a pénztárnál lehet.